

Komandi partur
Í komandi parti, um tvær vikur, greiðir Kaj millum annað frá, tá ið hann var til lands í Íslandi.

“Universitetið” í Gøtu, har Kaj og tann, sum hevur skrivað hesa grein, gingu í skúla.

Gøtu Óla Jákup og vóru komnir á rætt. Óli hevði verið heima og skift og var komin aftur á rættina. Tá var tað, at onkur seyður var úti, og Óli bjóðaði sær at koma við eftir honum. Hetta var ovast í gjónni, har tað var rættiliga bratt. Hann hevur so verið áhaldsin og er dottin í gjónna. Emanuel Berg var tann fyrsti sum kom til hansara. Tá var hann funnin við høgvinum í einum hyli.

Adam og Eva

Her var ein sjáldsamur vinskapur millum Óla og tann nógv eldri skotska trúboðaran J.J. Adam, sum virkaði fyri Brøðrasamkomuna.

Adam búði tá við Gøtugjógv. Har var svimjihylur, sum hoyrði til skúlan. Óli og Adam vóru væl, og hóast aldursmunin plagdu teir at svimja saman. Tá líkið fór úr heiminum, talaði Adam.

Adam og konan, Amalia, búði 13 ár í Gøtu. Átta ár búðu tey í Syðrugøtu.

Adam var ein óførur svimjari og var javnan at síggja í svimjihylinum við Gøtugjógv, enntá um veturin í kava. Hann var ógvuliga skemtingarsamur, og plagdi at

siga: “Jeg taler gøtudanskt”. Tað dugdi hann eisini væl.

Hann elskaði Føroyar og roknaði seg nærum sum føroying. Tá syngjast skuldi á føroyskum í Norðurlondum, stillaði hann seg altíð millum føroyingarnar.

Tey bæði komu til Føroya úr Skotlandi fyrst undir krígunum. Tey búðu ymsa staðni fyrstu tíðina í Svínoy, Toftum, Sandi, Sumba og aðra staðni við. Eftir sum hann æt Adam, bleiv Amalia ikki kallað annað enn Eva millum manna.

Vit kendust væl. Hann talaði viðhvørt á mótum í Gøtu, men hann ferðaðist eisini um landið.

Tey fluttu til Danmarkar í 1955, har Adam kom at virka hjá Brøðrasamkomuni í Keypmannahavn, har eisini nógvir føroyingar komu. Tey fluttu aftur til Skotlands í 1969. Hann andaðist knappliga í 1975 75 ára gamal. Stutt eftir doyði Eva eisini. Tey vóru barnleys.

Samkoman

Tað var nokk so tíðliga, at Brøðrasamkoma kom í Gøtu. Pápi var tíðliga við í samkomuni. Eg minnst, tá ið fyrsti salurin varð bygdur í Gøtu í 1936. Og sum ikki eina ferð, so var tað Kjølbro, sum lat tilfarið. Hann lat eisini tilfarið til aðrar allaruttan rokning.

Victor Danielsen stóð so fyri byggingina saman við gøtumonn-um. Victor var annars sera væl við Liggjas Húsgarð, bónda, sum hevði latið grundstykkið til salin. Hann var ofta inni hjá Liggjasi, tá ið hann var í Gøtu. Teir vóru trímenningar. Teir vóru so mikið væl, at í seinastu sálmaðókini hjá Victor var Liggjas tann einasti uttan fyri samkomuna í Føroyum, sum hevði ein týddan sálmaðókini.

Menn sum eg minnst vera virknar í samkomuni vóru serliga Godtfred Thomsen, Marius Berg,

Godtfred Thomsen var í mong ár ímyndin av Brøðrasamkomuni í Gøtu

Jákup Zachariassen og Amaliel, kallaður Maljar, Jacobsen. Meinhard Jensen, ættaðar av Hellunum, var eisini ein.

Flogfar datt niður á Gøtuvík

Undir krígunum var sum so friðarligt í Gøtu, men kortini vóru tvær hendingar at nevna.

Adam og Eva, sum búðu nógv ár í Gøtu

Onnur er, tá ið týska flogfarið datt niður á Gøtuvík í 1941 eftir at hava bumbað trolaran, Lincoln City, í Havn.

Eg var í kjallaranum hjá okkum, tá ið eg sá flogfarið koma lágt eftir vikini. Eg sá eisini, at bert annar motorurin gekk. Teir hava helst ætlað at neyðlenda á oyruni í Norðragøtu, har tað er rættiliga slætt.

Men teir rukku ikki so langt og dattu niður tætt við land. Manningin var skjót at koma í gummi-bátin.

Bretskir hermenn vóru als ikki fyrireikaðir uppá, at hetta kundi henda. Í Gøtu var tá bert ein bretskur hermaður. Hann ringdi út til bretska herstöðina á Toftum at spyrja, um hann skuldi skjóta teir! Tað skuldi hann sjálvsagt ikki. Hermenn komu av Toftum eftir

manningini á flogfarinum. Meðan teir bíðaðu vóru teir bodnir inn í Syðrugøtu hjá Leon Joensen. Hann fekk revolvaran hjá teimum, men hann mátti Leon lata frá sær til bretarnar.

Stutt eftir fóru teir til Bretlands sum krígsfangar. Flogfarið varð seinni tikið upp aftur og sent til Bretlands.

ligt, tí skipini sigldu niður við fiski og høgdu færri mans við, enn tá ið tey vóru til fiskiskap.

Fyrstu tíðina var arbeiðið at rógva út. Eg plagdi at rógva út saman við Andreas Winter, kallaður Suðring, og Andreas Petur í Guttastovu. Elias og pápi bygdu sær eitt áttamannafar, tað var úr rekaviði. Annað tilfar fekst ikki.

Vit fiskaðu við línu, og tað var nokk so nógv at fáa. Jóan Elias Gregersen tók ímóti fiskinum, sum varð koyrdur til Fuglafjarðar og sendur til Bretlands við fuglfjarðaskipum. Jóan Elias saltaði nokk eitt sindur av fiski sjálvur.

Bátur gekk burtur

Í 1944 gekk ein bátur burtur út fyri Borðoyarnes. Ein, sum plagdi at vera við, var Jákup Andreas á Mýruni. Men júst henda túrin skuldi hann niður til Bretlands við sluppini Ruth. Tað bjargaði honum. Sonur Jákup Andreas, Hjalgrím, plagdi eisini at vera við, men av onkrari orsök vildi hann ikki við hendan morgunin.

Eg var sjálvur á útróðri hendan dagin við báti okkara, Snilki. Vit vóru sunnanfyri, meðan teir vóru við Borðoyarnes.

Teir vóru triggir sum druknaðu hendan dagin. Teir vóru brøðurnir Dánjal og Poul Kristoffur, sum vórðu afturfunnir, og Andreas Petur í Guttastovu, sum ikki varð afturfunnin. Líkini av brøðrunum vórðu bjargað til Klaksvíkar og komu til Gøtu við Britons Pride. Líkskarin var ómetaliga stórur, eini 1.100 fólk, tá ið teir fóru til gravar. Nærri er greitt frá hesi hending í bókini Havið tók teir.

Umframt útróður var eisini arbeiði hjá bretum, sum bygdu oljutangar í Søldarfirði. Hetta gav nógv arbeiði, og har var eg eisini. Per í Toft stóð fyri hesum arbeiðinum. Eisini vórðu bygdar barakkir á Söldfjarðarfløtum, har arbeiddi eg eisini.

Ringt at sleppa til skips

Eg bleiv so 14 ár. Tá var vanligt at fara til skips, men tað var ringt at sleppa til skips um hesa tíðina. Heimsbardagin stóð tá fyri framman, og undir krígunum var manningin nógv minni enn van-